

ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS NAUJIENŲ BIULETENIS

2008 m. gegužė Nr. 5 (9)

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA – tai Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, įkurta 1997 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. spalio 10 d. nutarimu „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos įsteigimo“. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija nagrinėja asmenų skundus, tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, konsultuoja duomenų valdytojus ir subjektus, tvarko Asmens duomenų valdytojų valstybės registrą, teikia pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms dėl asmens duomenų tvarkymo, apsaugos, vykdo kitas įstatymu priskirtas funkcijas.

Naujienu biuletenyje vartojamos santrumpos:

VDAI – Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, ADTAI – Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas

VALSTYBINĖJE DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOJE

Išnagrinėti asmenų skundai dėl antstolių ir notaro piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi

VDAI išnagrinėjo 2008 m. sausio mėn. gautus asmenų skundus dėl antstolių ir notaro piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi.

Nagrinėjant asmenų skundus paaiškėjo, kad antstoliai ir notaras be jokio teisinio pagrindo (nevykdydami savo tiesioginių funkcijų) rinko asmens duomenis apie asmenims nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą iš VĮ Registrų centras tvarkomo Nekilnojamojo turto registro centrinės duomenų bazės. Antstoliai ir notaras duomenis iš Nekilnojamojo turto registro turi teisę gauti tik jų tiesioginėms funkcijoms vykdyti.

Antstoliams ir notarui pateikti nurodymai užtikrinti, kad peržiūros Nekilnojamojo turto registro centriniame duomenų banke būtų atliekamos tik jų tiesioginių funkcijų vykdymo tikslais.

LIETUVOJE

Teismo sprendimas dėl policijos tinklalapyje skelbiamų asmens duomenų

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė sprendimą byloje dėl asmens duomenų skelbimo Vilniaus m. vyriausiojo policijos komisariato tinklalapyje.

VDAI 2007 m. sausio mėn. gavo 2 asmenų skundus dėl Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato tinklalapyje skelbiamų asmens duomenų.

Išnagrinėjus skundą policijai nurodyta nutraukti asmenų, baustų už Kelių eismo taisyklių pažeidimus, asmens duomenų (vardo, pavardės, gimimo metų, įvykdyto administracinio teisės pažeidimo laiko ir vietos, nustatyto neblaivumo (girtumo) laipsnio, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą administracinę teisės pažeidimą, už šį pažeidimą taikytą sankciją) skelbimą įstaigos interneto tinklalapyje visuomenės informavimo, auklėjamaisiais ir administracinių teisės pažeidimų prevencijos tikslais.

Dėl šio nurodymo Vilniaus m. vyriausiasis policijos komisariatas kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą ir šis 2007 m. birželio 26 d. sprendimu jo skundą patenkino. Dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimo pateikus apeliacinį skundą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui vis dėlto liko galioti ankstesnis sprendimas.

Plačiau galite skaityti VDAI svetainėje adresu

http://www.ada.lt/images/cms/File/Teises%20aktai/Teismu%20sprendimai/Asmens%20duomenys%20policijos%20tinklalap_Teismo%20sprendimas.pdf.

Asmens duomenų apsauga. Ar Lietuvoje tai realu?

2008 m. gegužės 8 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje Lietuvos teisininkų draugijos Jaunieji teisininkai surengė konferenciją „Asmens duomenų apsauga. Ar Lietuvoje tai realu?“.

Šiame renginyje dalyvavo ir VDAI atstovai. Konferenciją vedė VDAI direktorius Algirdas Kunčinas. Pranešimus skaitė Skundų nagrinėjimo ir tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėja Neringa Kaktavičiūtė-Mickienė („Dažniausi asmens duomenų apsaugos pažeidimai“) ir Teisės skyriaus vedėja Daiva Paulikienė („Naujas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas: esminiai pakeitimai“).

Susitikimas su sveikatos priežiūros įstaigų atstovais

2008 m. gegužės 28 d. Valstybinėje ligonių kasoje įvyko VDAI, Valstybinės ir teritorinių ligonių kasų bei sveikatos priežiūros įstaigų atstovų susitikimas.

Jame dalyvavo VDAI atstovai – direktorius Algirdas Kunčinas, direktoriaus pavaduotoja Rita Vaitkevičienė, Prevencijos skyriaus vedėja Daiva Vyčiniene, Prevencijos skyriaus vyriausiosios specialistės Dovilė Almanienė, Valerija Michalcova ir Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Jolita Supranavičiūtė.

Susitikime buvo aptarti VDAI sveikatos priežiūros įstaigose atliktų asmens duomenų tvarkymo teisėtumo patikrinimų rezultatai, Valstybinei ligonių kasai ir sveikatos priežiūros įstaigoms pateikti nurodymai, šių nurodymų įgyvendinimo galimybės.

VDAI svetainėje www.ada.lt galite rasti poliklinikose atliktų tikrinimų apibendrinimą.

EUROPOS SAJUNGOJE

Dalyvavimas darbo grupėse, susitikimuose

2008 m. gegužės 14 d. Paryžiuje (Prancūzija) VDAI direktoriaus pavaduotoja Rita Vaitkevičienė ir Teisės skyriaus vedėja Daiva Paulikienė dalyvavo seminare duomenų apsaugos farmacijoje tema „Duomenų apsauga biomediciniuose tyrimuose ir farmakologinis budrumas“.

Šio seminaro rėmėjas – Tarptautinis farmacijos privatumo konsorciumas (angl. *International Pharmaceutical Privacy Consortium*). Tai asociacija, kurią sudaro privatumo pareigūnai iš 15 stambių daugianacionalinių farmacijos kompanijų. Šis seminaras suteikė galimybę duomenų apsaugos institucijoms, farmacijos kompanijoms ir Europos sveikatos teisėsaugininkams atvirai aptarti svarbiausias duomenų apsaugos problemas, susijusias su biomedicininiais tyrimais ir pacientų saugumu.

2008 m. gegužės 21 d. VDAI Skundų nagrinėjimo ir tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėja Neringa Kaktavičiūtė-Mickienė Briuselyje (Belgija) dalyvavo Direktyvos 95/46/EB 29 straipsnio darbo grupės pogrupio dėl medicininių duomenų susitikime.

Susitikime Europos Komisijos atstovas informavo, kad yra rengiamas Direktyvos projektas dėl organų transplantacijos. Šioje srityje daugiausia diskusijų kyla dėl atsekamumo, t. y., ar galima užtikrinti visišką donoro anonimiškumą. Taip pat pranešta, kad 2008 m. birželio mėn. turėtų būti parengtas Direktyvos projektas dėl pacientų teisių įgyvendinimo, teikiant sveikatos priežiūrą, pacientams būnant kitose valstybėse narėse, įskaitant susipažinimą su pacientų duomenimis, ir rekomendacijų projektas „Dėl elektroninių sveikatos įrašų sistemų tarpvalstybinio suderinamumo“, rengiamas atsižvelgiant į 29 straipsnio darbo grupės priimtą nuomonę dėl elektroninių sveikatos įrašų WP 131 (2007).

Eurodac 2005–2007 m. veiklos ataskaita

2008 m. antrąjį ketvirtį Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (toliau – EDAPP) paskelbė Eurodac 2005–2007 m. veiklos ataskaitą.

Eurodac – tai Europos Sąjungos pirštų atspaudų duomenų bazė, skirta nustatyti asmenims, prašantiems prieglobsčio. Pastaraisiais metais nacionalinės duomenų apsaugos institucijos ir EDAPP glaudžiai bendradarbiavo, kad užtikrintų *Eurodac* priežiūrą. Nuo 2005 m. *Eurodac* priežiūros koordinacinė grupė nuveikė labai daug. Šios grupės pastangomis buvo imtasi ne tik realių priežiūros veiksmų, bet ir atsižvelgta į procedūrinius aspektus, stengtasi įsisavinti naujoves, buvo keičiamasi aktualia informacija. 2005–2007 m. *Eurodac* veiklos ataskaitoje atsispindi šios grupės atliktas darbas, nušviečiamos ateities perspektyvos.

Eurodac 2005–2007 m. veiklos ataskaitą anglų kalba galite rasti adresu http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Eurodac/08-04-21_Eurodac_activity_report_2005-2007_EN.pdf.

EDAPP nuomonė dėl Eurojust

2008 m. balandžio 25 d. EDAPP priėmė nuomonę dėl 14 valstybių narių pareikštos iniciatyvos siekiant, kad Europos Taryba priimtų sprendimą dėl Eurojust sustiprinimo. Šios iniciatyvos tikslas – paskatinti veiksmingesnę Eurojust veiklą. EDAPP nebuvo prašoma patarti dėl šios iniciatyvos, nors šios iniciatyvos pagrindas kaip tik ir apima sąlygas dėl Eurojusto atliekamo asmens duomenų tvarkymo. Tad EDAPP pateikė nuomonę savo iniciatyva.

Šioje nuomonėje pabrėžiama, kad EDAPP puikiai supranta poreikį patobulinti Eurojust teisinę sistemą, apgailestaujama, kad nebuvo pateikta poveikio vertinimo ir jau esamų taisyklių trūkumų analizė bei naujų nuostatų efektyvumo apžvalga. Nuomonėje tvirtai argumentuojama, kad būtina sulaukti, kol įsigalios Lisabonos sutartis, pateikiamos išvalgos dėl duomenų apsaugos nuostatų, santykių su trečiosiomis šalimis ir priežiūros.

Nuomonę dėl Eurojust anglų kalba galite rasti adresu

http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2008/08-04-25_Eurojust_EN.pdf

(Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno informacija, Newsletter, Nr. 14, 2008 m. gegužės 14 d.)

Automatizuoti skambučiai dėl skolų

Jungtinės Karalystės duomenų apsaugos vadovo įstaiga pastaruoju metu ėmė gauti daug skundų, susijusių su automatizuotais skambučiais dėl vadinamųjų „skolų mažinimo planų“ arba „vyriausybinių skolų iniciatyvų“.

Asmenys skundžiasi dėl automatizuotų skambučių, kai siūloma pasirinkus tam tikrą numerį gauti ir daugiau informacijos. Pagal Privatumo ir elektroninių ryšių direktyvą (2003 m.) draudžiama automatizuoti rinkodaros skambučius, jeigu nėra išankstinio sutikimo.

Jungtinės Karalystės duomenų apsaugos vadovo įstaigos teisininkų komanda šiuo metu atlieka tyrimą, kuriuo siekia nustatyti, kas yra atsakingas už tokius skambučius. Jungtinės Karalystės gyventojai, susidūrę su panašiu atveju, raginami nedelsdami kreiptis į duomenų apsaugos instituciją, kad šis atvejis būtų ištirtas kuo geriau.

(Jungtinės Karalystės duomenų apsaugos institucija, www.ico.gov.uk, pranešimo iš News & views apibendrinimas, 2008 m. gegužės 6 d.)

Šį naujienų biuletenį galite užsisakyti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos svetainės www.ada.lt skiltyje „Naujienų prenumerata“.